

**Wstępny projekt
regionalnego programu operacyjnego
dla województwa małopolskiego
na lata 2014-2020**

WYKAZ UŻYTYCH W PROGRAMIE SKRÓTÓW

- BIZ – Bezpośrednie inwestycje zagraniczne
- CT – Cel tematyczny
- EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
- EFS – Europejski Fundusz Społeczny
- EFRROW – Europejski Fundusz na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

- IP – Instytucja pośrednicząca
- IP (II) – Instytucja pośrednicząca stopnia II
- IW – Instytucja Wdrażająca
- IZ – Instytucja zarządzająca
- LLL – Long Life Learning, tj. uczenie się przez całe życie
- MRPO – Małopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007-2013
- MŚP – Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa
- OSI – Obszary strategicznej interwencji
- PI - Priorytet inwestycyjny
- RSI – Regionalna strategia innowacji
- ZIT – Zintegrowane inwestycje terytorialne

2.1. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ ORAZ ANALIZA WYZWAŃ I POTENCJAŁÓW (PODEJŚCIE TEMATYCZNE I TERYTORIALNE)

13. Wśród gospodarczych potencjałów i atutów regionu wskazać należy również turystykę i zabytki regionu, **potencjał** kulturowy oraz **przyrodniczy**. Znaczenia nabierają także tzw. przemysły kreatywne - od roku 2009 odnotowywany jest sukcesywny przyrost liczby podmiotów działających w tym sektorze. Intensywny rozwój turystyki i jej znaczenie w gospodarce Małopolski powoduje, że może ona odgrywać istotną rolę w generowaniu wzrostu gospodarczego i zatrudnienia, stając się coraz ważniejszym rodzajem działalności w gospodarce regionu. **Dlatego też działania związane z promocją regionu oraz rozwojem turystyki należą do najistotniejszych inicjatyw stymulujących dalszy rozwój województwa.**

ENERGIA

18. Województwo Małopolskie zajmuje 9. pozycję w Polsce pod względem produkcji energii elektrycznej tj. 6 984,8 GWh, natomiast 8. pozycję biorąc pod uwagę udział w tej produkcji **odnawialnych źródeł energii**, czyli 868,6 GWh. Od 2008 r. **udział energii odnawialnej w produkcji energii elektrycznej w Małopolsce systematycznie wzrasta: 2008 r. – 4,2%; 2009 r. – 6,6%, 2010 r. – 11,4% i 2011 r. - 12,4%**. Łączna moc koncesjonowanych instalacji wytwarzających energię elektryczną z odnawialnych źródeł energii w Małopolsce wynosi obecnie ok. 190 MW. **Produkcja energii odnawialnej w Województwie Małopolskim opiera się głównie na elektrowniach wodnych (179,47 MW) i w niewielkim stopniu na pozyskiwaniu energii z biogazu (6,66 MW)**. Rozmieszczenie przestrzenne źródeł odnawialnych jest bardzo nierównomierne. Najwięcej energii elektrycznej produkowane jest w powiecie nowotarskim (elektrownia wodna Niedzica) oraz nowosądeckim (elektrownia wodna Rożnów - 50 MW).

Zakłady wykorzystujące **biogaz** to głównie przedsiębiorstwa zajmujące się gospodarką odpadami i odzyskujące **gaz składowiskowy**. Do głównych producentów energii elektrycznej z biogazu należą: MPO Spółka z o.o. w Krakowie (składowisko odpadów komunalnych w Baryczy - produkcja ok. 8 500 MWh energii/rok), ZGK Bolesław sp. z o.o. (składowisko odpadów komunalnych koło Olkusza - produkcja 2 000 MWh energii/rok) oraz Nova sp. z o.o. (gmina Nowy Sącz - produkcja 1 223 MWh energii elektrycznej oraz 4 890 GJ ciepła/rok). W województwie Małopolskim znajdują się również instalacje wykorzystujące energię geotermalną do produkcji ciepła, a najważniejszą z nich jest instalacja zarządzana przez PEC Geotermia Podhalańska S.A. o mocy 15,5 MW. **Z raportu Polskiej Akademii Nauk wynika, że Małopolska nie wykorzystuje w pełni swego naturalnego bogactwa, jakim są **wody geotermalne**, jednakże są one wykorzystywane coraz szerzej.**

20. Na tle krajów Europy Polska jest krajem o jednym z największych zanieczyszczeń powietrza pyłem PM10 i PM2,5. Jednocześnie wielkości stężeń pyłu PM10 i PM2,5 w województwie małopolskim należą do najwyższych w Polsce. Szczególnie niekorzystanie wypada Kraków, który jest miastem o najwyższych stężeniach pyłu PM10 w Polsce. Na przestrzeni ostatnich lat (2002-2012) poza pyłem PM10, PM2,5; odnotowywane są przekroczenia poziomów normatywnych stężeń również innych zanieczyszczeń powietrza: benzo(a)pirenu, dwutlenku azotu oraz dwutlenku siarki. W 2011 r. z obszaru Małopolski do powietrza wyemitowane zostało 31,9 tys. Mg pyłu PM10, w tym 28,2 tys. Mg pyłu PM2,5. Największa wielkość emisji pyłu PM10 i pyłu PM2,5 pochodzi ze źródeł powierzchniowych, głównie z sektora komunalno-bytowego. Przekroczenia dopuszczalnego stężenia średniorocznego pyłu PM10 ($40 \mu\text{g}/\text{m}^3$) występują w 23 gminach. Natomiast obszar przekroczeń dopuszczalnej częstości przekroczeń poziomu

średniodobowego pyłu PM10 ($50 \mu\text{g}/\text{m}^3$) obejmuje aż 90 gmin. Poziom dopuszczalny stężenie średniorocznych pyłu zawieszonego PM2,5 ($25 \mu\text{g}/\text{m}^3$) został przekroczony na terenie 52 gmin.

Poziom zanieczyszczenia powietrza benzo(a)pirenem w kraju jest zróżnicowany, ale przekroczenia występują praktycznie na obszarze całego kraju. W 2011 r. emisja benzo(a)pirenu wynosiła 10,7 Mg. Benzo(a)piren ze względu na specyfikę emitowany jest głównie ze źródeł powierzchniowych (95%) oraz źródeł punktowych (5%). **Stężenia średnioroczne benzo(a)pirenu we wszystkich 182 gminach województwa przekraczają poziom docelowy $1 \text{ ng}/\text{m}^3$. Z roku na rok notowane są coraz wyższe stężenia dwutlenku azotu.** Emisja dwutlenku azotu następuje głównie ze źródeł przemysłowych i ze źródeł związanych z transportem drogowym, co szczególnie widoczne jest w dużych aglomeracjach. Obszarami Aglomeracji Krakowskiej o podwyższonych stężeniach średniorocznych NO₂ są

tereny położone wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych szczególnie w centrum miasta i wzdłuż autostrady A4.

21. Analiza dotychczasowych efektów działań naprawczych wskazuje, że ich skala oraz tempo jest zbyt niskie w stosunku do potrzeb. Zastosowanie alternatywnych źródeł ciepła takich jak instalacje kolektorów słonecznych nie przynosi dużego efektu ekologicznego w porównaniu z likwidacją węglowego źródła spalania. Największe efekty przynosiły działania związane z likwidacją starych źródeł spalania i wymianą na nowe niskoemisyjne. Dodatkowo znaczna część prowadzonych termomodernizacji również przynosi efekt ekologiczny w postaci obniżenia zużycia paliw do ogrzania obiektu.

W latach 2008-2011 zrealizowane zostały inwestycje, dzięki którym stare kotły węglowe zostały zlikwidowane w 5 030 lokalach. Zgodnie z założeniami przyjętymi do realizacji do

2011 r. **obniżenie emisji pyłu PM10 nastąpiło tylko w 9,8%**, co pozwala na wyciągnięcie wniosków, że dotychczasowe działania w tym zakresie są znacznie poniżej założeń.

22 Działania służące poprawie jakości powietrza w dużej mierze powinny koncentrować się na **ograniczeniu emisji powierzchniowej** (z ogrzewania indywidualnego mieszkań, domów) ponieważ jest ono głównym źródłem zanieczyszczenia powietrza. Wśród działań zmierzających do poprawy jakości powietrza, należy wymienić: **wymianę ogrzewania mieszkań niskosprawnymi piecami i kotłami węglowymi na podłączenia do sieci ciepłowniczych, ogrzewanie gazowe, olejowe, nowoczesnymi kotłami retortowymi lub odnawialnymi źródłami energii; rozwój i modernizację sieci ciepłowniczych oraz podłączaniu nowych użytkowników, zmniejszenie zapotrzebowania budynków na energię cieplną poprzez termomodernizację; wspieranie budownictwa energooszczędnego i pasywnego.**

22. System ciepłowniczy w Małopolsce posiada wystarczające **rezerwy mocy** aby móc podłączyć nowych odbiorców w obszarze swojego działania. Znaczne **rezerwy występują zarówno w źródłach ciepła jak i w przepustowości systemów przesyłowych**. Sieci przesyłowe, ciepłownicze w Małopolsce są stale modernizowane i ich stan utrzymuje się na zadowalającym poziomie. Sprawność techniczna małopolskich urządzeń ciepłowniczych wytwarzających ciepło w 2011 roku wynosiła 85,8%, a sprawność przesyłania była na poziomie 88,3%. Długość sieci ciepłej na terenie województwa małopolskiego w 2010 roku wg GUS wynosiła łącznie 1 887,5 km, w tym 1 479,3 km sieci ciepłej przesyłowej i 408,2 km sieci ciepłej przyłączy do budynków i innych obiektów. Ponad połowa długości sieci ogółem (952,9 km) przypadała na powiat Miasto Kraków, które posiada drugi co do długości system ciepłowniczy w Polsce. **Od kilku lat w całej Polsce, obserwuje się tendencje zmniejszania zapotrzebowania na energię ciepłą**. Zabiegi termomodernizacyjne obiektów, inwestycje przedsiębiorstw mające na celu poprawę sprawności wytwarzania i przesyłu energii a także

zwiększona świadomość społeczeństwa dotycząca racjonalnego wykorzystania energii i płynących z tego oszczędności niosą za sobą powolny lecz sukcesywny spadek zużycia energii cieplnej.

WODA

24. Województwo małopolskie charakteryzuje się **największą w Polsce ilością opadów** ale równocześnie sprzyjającą ich odpływowi rzeźbą terenu, który jest prawie dwukrotnie wyższy od przeciętnego odpływu notowanego dla Polski. Oznacza to iż województwo jest rejonem Polski o największej zmienności przepływów, co wskazuje na potrzebę zwiększania **sztucznej retencji**. Duża zmienność przepływów generuje zagrożenia powodziowe; szczególnie dużym potencjałem powodziowym charakteryzują się karpackie dopływy Wisły. Województwo małopolskie należy uznać za **obszar szczególnie zagrożony powodzią**. Na ogólną liczbę 182 gmin województwa **146 (tj. 80%) jest zagrożonych możliwością wystąpienia powodzi**.

Zagrożenie powodziowe i związana z nim skala szkód wynika głównie z uwarunkowań naturalnych. Jednakże **nie bez znaczenia jest wzrost antropopresji na ekosystemy leśne i łąkowe, eksploatacja gleb torfowych oraz „prostowanie” i całkowite betonowanie koryt wstrzymujące przesiąkanie wody płynącej do gruntów.** Ponadto na terenie Małopolski obserwuje się ekstremalne zjawiska pogodowe związane m.in. z wysokością opadów – lata mokre z powodziami oraz lata z małą ilością opadów i dotkliwą suszą. Z punktu widzenia głównych celów małej retencji, czyli **retencjonowania wody** dla zaspokojenia występujących zapotrzebowań oraz **dla ochrony przed powodzią** – można uznać, że zapotrzebowanie na tę retencję występuje na całym terenie województwa. Szczególnie zapotrzebowanie na **zwiększenie zasobów wodnych, w kontekście suszy,** które występowały w ostatnich latach, można uznać za występujące na całym obszarze. **(stawy rybne! - pr)**

28. W 2011 roku z terenu województwa odprowadzono do wód powierzchniowych lub do ziemi łącznie 588,0 hm³ ścieków, w tym 82% bezpośrednio z zakładów i 18,03% siecią kanalizacyjną. Spośród ścieków odprowadzonych z zakładów przemysłowych 58,3% stanowiły wody pochłodnicze, umownie czyste. Obsługą ścieków w 2011 roku zajmowało się 80 oczyszczalni przemysłowych oraz 242 komunalne. Łącznie emisja ścieków przemysłowych i komunalnych wymagających oczyszczenia wynosiła 306,9 hm³ (52%). W latach 2000-2011 ilość odprowadzanych do wód lub do ziemi ścieków wymagających oczyszczania uległa zmniejszeniu, przede wszystkim dzięki spadkowi o ok. 16% ilości ścieków przemysłowych. Obniżyła się także ilość ścieków oczyszczanych tylko mechanicznie oraz nieoczyszczanych na rzecz oczyszczania biologicznego i z podwyższonym usuwaniem biogenów. Jednak nadal największym źródłem zanieczyszczenia wód powierzchniowych w województwie małopolskim pozostaje gospodarka komunalna, z uwagi na olbrzymi ładunek zanieczyszczeń, jaki odprowadza do odbiorników. Jednocześnie na przestrzeni ostatnich lat zwiększył się

odsetek ludności obsługiwanej przez komunalne oczyszczalnie ścieków, co jest pozytywnym symptomem w zakresie ochrony wód (2011 r. - 56,9% ludności województwa). Najkorzystniejsza sytuacja była w Krakowie, Tarnowie, Nowym Sączu i powiecie oświęcimskim.

Niemniej jednak inwestycje w infrastrukturę ochrony środowiska, szczególnie intensywne w ostatnich latach, nie były w stanie wyeliminować wieloletnich zaniedbań w tym zakresie, co ma odzwierciedlenie szczególnie w niezadowalającej jakości wód.

ODPADY

30. W 2011 roku w województwie małopolskim powstało łącznie 11 448,4 tys. Mg odpadów z czego: 93,4% stanowiły odpady z działalności gospodarczej, a 6,6%, to odpady komunalne.

31. Na terenie województwa małopolskiego w 2011 r. wytworzono około **1 022 tys. Mg odpadów komunalnych** (5. miejsce w kraju) z czego około 61% powstało na terenach miejskich a 39% na terenach wiejskich. Mieszkaniec województwa wytworzył w ciągu roku **306 kg**, co daje 10 miejsce w kraju. Według danych GUS **zbiórką odpadków komunalnych objęte jest 80% ludności**. Na przełomie ostatnich lat **ilość odbieranych odpadów komunalnych utrzymuje się na podobnym poziomie**. Część odpadów wykorzystywana jest przez mieszkańców na własne potrzeby. Jednak nadal dochodzi do niekontrolowanego i nielegalnego pozbywania się tych odpadów (**dzikie wysypiska, spalanie w gospodarstwach domowych**). Ponadto niedostateczny stan świadomości ekologicznej mieszkańców skutkuje ograniczoną możliwością zapobiegania powstawania odpadów. **Celowym jest promowanie świadomych postaw konsumenckich oraz technologii niskoodpadowych i bezodpadowych.**

32. W 2011 r. z terenu województwa zebrano około 751 tys. Mg odpadów komunalnych, z czego bezpośrednio z gospodarstw domowych zebrano ok. 405 tys. Mg W 2011 r. z terenu województwa małopolskiego zebrano **selektywnie łącznie 114 tys. Mg odpadów, co stanowi 15% ogólnej masy** zebranych odpadów komunalnych. Na przestrzeni lat 2007-2011 **ilość zebranych selektywnie odpadów stale wzrasta** mimo to ich udział w ilości zbieranych odpadów pozostaje wciąż niezadawalający. Głównym sposobem gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie województwa małopolskiego jest nadal ich deponowanie na składowiskach; 92,2% zmieszanych odpadów komunalnych zostało unieszkodliwione przez składowanie, **3,2% wysegregowane z odpadów zmieszanych, 3,5% unieszkodliwiono biologicznie (kompostowanie? – pr)**, a 1,1% poddano procesom przetwarzania mechaniczno-biologicznego.

33. W 2011 roku w województwie małopolskim odpady składowano na 52 składowiskach, w tym 24 przemysłowych i **28 komunalnych**. Z ogólnej liczby złożonych odpadów tj. 868,2 tys. Mg 61,3% odpadów przyjęły składowiska komunalne, 38,7% składowiska przemysłowe. Na terenie województwa funkcjonuje 5 składowisk odpadów niebezpiecznych, z czego 3 to składowiska na których deponowane są odpady azbestowe. **Odpady niebezpieczne pochodzące z gospodarstw domowych najczęściej zbierane są w sposób akcyjny lub poprzez ustawienie specjalistycznego pojemnika w placówkach oświatowych i sklepach (np. baterie) lub aptekach (przeterminowane leki). Niestety nadal brak zorganizowanej sieci zbierania z gospodarstw domowych odpadów niebezpiecznych, których wg szacunków dla 2010 r. opartych na wskaźnikach z KPGO 2014, znajdowało się około 5 tys. Mg w strumieniu odpadów komunalnych.**

DZIEDZICTWO/PRZYRODA

39. Małopolska jest jednym z najbardziej popularnych regionów turystycznych w Polsce, a w województwie od wielu lat utrzymuje się stała tendencja wzrostowa w ruchu turystycznym. W 2012 roku Małopolskę odwiedziło 12,1 mln gości (w tym 9,5 mln gości krajowych i 2,6 mln zagranicznych). Wzrosła także liczba turystów: w roku 2012 do Małopolski przyjechało 9,1 mln turystów (w tym 6,6 mln krajowych i blisko 2,5 mln zagranicznych). Małopolska pod względem liczby turystów korzystających z obiektów zakwaterowania zajmuje pierwsze miejsce wśród wszystkich jednostek terytorialnych Polski – 4,3 mln osób odwiedzających, czyli 16,7% ogółu kraju. Biorąc pod uwagę fakt, że liczba gości stanowi względnie stały odsetek globalnej liczby odwiedzających, można wysnuć wniosek, że Małopolska jest najczęściej wizytowaną destynacją turystyczną Polski. Aby sektor turystyczny w województwie mógł nadal dynamicznie się rozwijać (w sposób zrównoważony i odpowiedzialny) konieczne jest podjęcie interwencji, która przyczyni się do rozwoju wiodących form turystyki w regionie, w szczególności: turystyki kulturowej i miejskiej

(poprzez projekty związane z ochroną, rozwojem, udostępnianiem i promocją zasobów kultury i dziedzictwa kulturowego czy rewitalizacją zdegradowanych obszarów) oraz turystyki aktywnej (poprzez **projekty związane z ochroną, udostępnianiem oraz promocją dziedzictwa naturalnego**). Podejmowane działania stworzą warunki dla dalszego rozwoju sektora turystyki, stanowiącego trzeci pod względem znaczenia obszar działalności społeczno-gospodarczej w UE.

40. Na tle pozostałych województw Małopolska wyróżnia się wyjątkowym **bogactwem zasobów przyrody**. Ponad połowa powierzchni regionu objęta jest ochroną prawną (około 8% wszystkich obszarów chronionych w Polsce). Pod względem udziału powierzchni prawnie chronionej Małopolska zajmuje 2 miejsce w kraju. W województwie zlokalizowanych jest najwięcej w kraju parków narodowych – 6, w tym 2 uznane za Rezerwat Biosfery UNESCO. Ponadto funkcjonuje **11 parków krajobrazowych, 10 obszarów chronionego krajobrazu, 85**

rezerwatów przyrody, ok. 2 000 pomników przyrody, 80 stanowisk dokumentacyjnych, 33 użytki ekologiczne, 3 zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, a także 11 obszarów specjalnej ochrony ptaków (OSO) i 88 specjalnych obszarów ochrony siedlisk (SOO) (*sieci Natura 2000 - pr*). Dodatkowo dzięki wyżynnemu i górskiemu ukształtowaniu terenu Małopolska posiada bardzo dobre warunki do rozwoju wszelkich form turystyki. Biorąc pod uwagę **niezwykły potencjał regionu bazujący na cennych zasobach naturalnych**, konieczne jest podejmowanie działań zmierzających do rozwoju infrastruktury kanalizującej ruch turystyczny (**niekontrolowany może stanowić poważne zagrożenie dla cennych zasobów naturalnych**), co z jednej strony zapewni **lepszą ochronę wartości przyrodniczych**, a z drugiej wpłynie na **zrównoważony rozwój sektora przemysłów czasu wolnego**. Realizacja przedsięwzięć dotyczących rozwoju infrastruktury turystycznej, jeśli towarzyszyć jej będzie wysoka **wrażliwość ekologiczna**, może przynieść zatem korzystne efekty środowiskowe i społeczno-gospodarcze. Intensywne wsparcie terenów cennych przyrodniczo, w szczególności objętych

różnymi formami ochrony, jest dodatkowo uzasadnione przez fakt, iż bardzo często są to obszary peryferyjne, zagrożone wykluczeniem. Wartości ekologiczne i jakość środowiska mają zasadnicze znaczenie dla dobrostanu społecznego i perspektyw wzrostu gospodarczego. **Nadmierna eksploatacja zasobów naturalnych jest zagrożeniem dla rozwoju terytorialnego, natomiast współpraca z przyrodą i w harmonii z lokalnym pejzażem jest opłacalna i pozwala zachować cechy fizyczne i tożsamość danej okolicy.**

Skoro jest tak dobrze, to dlaczego jest tak źle?

Co się dzieje z wróblami w miastach, z jaskótkami oknówkami, z jerzykami, z bocianami?

Co z alejami przydrożnymi?

Co z korytarzami ekologicznymi?

Dlaczego zlikwidowano rezerwat w Beskidzie Sądeckim? (Łosie)

Jak doszło do powstania obwodnicy Proszowic bez zabezpieczeń dla płazów?

Co z wodą na terenach górskich?

TRANSPORT

43. Dostępność czasowa do głównych ośrodków miejskich odgrywa istotne znaczenie dla zwiększenia konkurencyjności całego regionu. Dobra dostępność czasowa ośrodków miejskich jest warunkiem nie tylko spójności przestrzennej obszaru województwa, ale również rozprzestrzeniania się impulsów rozwojowych oraz pełniejszego wykorzystania posiadanych atutów i potencjałów, w tym potencjału ludzkiego. **Dlatego też program akcentuje wsparcie dla rozwoju zrównoważonego pod względem środowiska naturalnego systemu transportowego regionu, podnoszenie poziomu transportu zbiorowego oraz tworzenie warunków dla zwiększania jego atrakcyjności, w szczególności transportu kolejowego.**

48. **W zakresie infrastruktury kolejowej, poważnym problemem pozostaje jej jakość,** ograniczająca dopuszczalną prędkość na danym szlaku oraz bardzo słaba dostępność

kolejowa południowych i południowo-wschodnich powiatów Małopolski. Problemem pozostaje również dostępność Krakowa, jako głównego ośrodka o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym, stanowiącego centrum obszaru o najwyższej sile oddziaływania na rozwój Małopolski. Obszar metropolitalny Krakowa staje się strefą koncentracji aktywności gospodarczej, bazując zarówno na napływie inwestycji zewnętrznych jak i czynnikach wewnętrznych, decydujących o jego przewadze. Coraz większą bolączką, podobnie jak innych dużych miast - centrów rozwojowych, staje się problem nadmiernego zatłoczenia szlaków komunikacyjnych zarówno wewnątrz miast, jak i szlaków bezpośrednio do nich prowadzących.

49. Jednym z elementów stanowiących próbę wyjścia z potencjalnego paraliżu komunikacyjnego oraz problemów towarzyszących postępującej metropolizacji i suburbanizacji jest koncepcja stworzenia, w oparciu o istniejącą sieć kolejową, **szybkiej kolei**

aglomeracyjnej (SKA), mającej szczególne znaczenie dla obsługi połączeń z Krakowem innych miast Małopolski. Co więcej, docelowo tworzącej zintegrowany system z transportem autobusowym i prywatnym poprzez powstawanie intermodalnych węzłów przesiadkowych. Coraz bardziej odczuwalny jest brak rozwiązań sprzyjających integrowaniu różnych środków transportu, zwłaszcza transportu prywatnego z transportem zbiorowym, w tym w szczególności transportem kolejowym. **Dlatego też, celem podejmowanych działań powinna być m.in. poprawa w zakresie wykorzystania kolei dla transportu publicznego oraz maksymalizacja obszaru skomunikowanego z Krakowem w czasie 60 minut w całym zasięgu SKA.**

W całym programie tylko raz pojawia się bioróżnorodność/ochrona bioróżnorodności (strona 152 przy opisie powiązań z POIŚ) - pr

Założenia regionalnego programu operacyjnego dla województwa małopolskiego na lata 2014-2020

Oś priorytetowa 1. Warunki dla rozwoju gospodarki opartej na wiedzy

Oś priorytetowa 2. Cyfrowa Małopolska

Oś priorytetowa 3. Aktywna gospodarczo Małopolska

Oś priorytetowa 4. Regionalna polityka energetyczna przyjazna środowisku

Oś priorytetowa 5. Ochrona środowiska naturalnego

Oś priorytetowa 6. Dziedzictwo i przestrzeń regionalna

Oś priorytetowa 7. Nowoczesna infrastruktura transportowa dla rozwoju społeczno-gospodarczego

Oś priorytetowa 8. Otwarty rynek pracy

Oś priorytetowa 9. Region spójny społecznie

Oś priorytetowa 10. Wiedza i kompetencje mieszkańców

Oś priorytetowa 4. REGIONALNA POLITYKA ENERGETYCZNA PRZYJAZNA ŚRODOWISKU

Cel główny interwencji

Stworzenie warunków do zrównoważonego rozwoju nowoczesnego sektora energetycznego oraz sektora transportu miejskiego celem zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego mieszkańców regionu oraz poprawy jakości ich życia, z uwzględnieniem zasad ochrony środowiska

Cele szczegółowe (operacyjne) interwencji

- ❑ Zwiększenie produkcji i wykorzystania rozproszonych odnawialnych źródeł energii oraz zmniejszenie energochłonności w sektorze publicznym, mieszkaniowym i w przedsiębiorstwach.
- ❑ Dostosowanie sieci dystrybucyjnych do rozwijającego się rynku odnawialnych źródeł energii oraz poprawa ich stanu technicznego

- ❑ Poprawa jakości powietrza poprzez zmniejszenie emisji zanieczyszczeń oraz gazów cieplarnianych do powietrza pochodzących z indywidualnego ogrzewania mieszkań, procesów przemysłowych i energetyki.
- ❑ Stworzenie warunków dla budowy sprawnych, przyjaznych dla podróżnych, ekologicznych i zintegrowanych systemów transportu miejskiego

DZIAŁANIE 4.1 STWORZENIE WARUNKÓW I MECHANIZMÓW MAJĄCYCH NA CELU POPRAWĘ BILANSU ENERGETYCZNEGO WOJEWÓDZTWA

DZIAŁANIE 4.2 INFRASTRUKTURA DYSTYBUCYJNA

DZIAŁANIE 4.3 REDUKCJA EMISJI ZANIECZYSZCZEŃ DO POWIETRZA

DZIAŁANIE 4.4 ZRÓWNOWAŻONY TRANSPORT MIEJSKI

Przykładowe typy operacji/projektów

DZIAŁANIE 4.1 STWORZENIE WARUNKÓW I MECHANIZMÓW MAJĄCYCH NA CELU POPRAWĘ BILANSU ENERGETYCZNEGO WOJEWÓDZTWA (PI 4.1, 4.2, 4.3)

4.1.1 Wzrost poziomu wykorzystania odnawialnych źródeł energii (PI 4.1)

- Rozwój infrastruktury służącej do produkcji energii ze źródeł odnawialnych i alternatywnych
- Działania mające na celu wspieranie produkcji i dystrybucji urządzeń/ instalacji/ technologii/wytwarzania energii z odnawialnych źródeł oraz wytwarzania biokomponentów i biopaliw przez przedsiębiorców
- Budowa lub przebudowa jednostek wytwarzania energii w skojarzeniu (kogeneracja)
- Wsparcie wdrażania zintegrowanego systemu planowania energetycznego w małopolskich gminach (EFS - cross-financing)

4.1.2 Poprawa efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach, sektorze publicznym i mieszkaniowym (PI 4.2, 4.3)

- Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków z wymianą wyposażenia obiektów na energooszczędne
- Wspieranie rozwoju budownictwa energooszczędnego i pasywnego
- Podniesienie świadomości mieszkańców i przedsiębiorców w zakresie efektywności energetycznej, zrównoważonej konsumpcji oraz wzrostu udziału odnawialnych źródeł energii.

DZIAŁANIE 4.2 INFRASTRUKTURA DYSTRYBUCYJNA (PI 4.1)

Sieci dystrybucyjne, w tym dla OZE - rozwój i modernizacja infrastruktury służącej do dystrybucji energii w celu przyłączania nowych instalacji OZE oraz ograniczenia strat sieciowych (niskie i średnie poziomy napięcie)

DZIAŁANIE 4.3 REDUKCJA EMISJI ZANIECZYSZCZEŃ DO POWIETRZA (PI 4.5)

4.3.1 Redukcja emisji zanieczyszczeń z sektora mieszkaniowego

- Rozbudowa i modernizacja systemów ciepłowniczych i grzewczych w szczególności w celu podłączenia istniejących obiektów (ogrzewanych ze źródeł lokalnych przy wykorzystywaniu paliwa stałego) do centralnego źródła ciepła wraz z podłączeniem obiektu do sieci;
- Realizacja gminnych programów niskiej emisji

ZASTOSOWANIE INSTRUMENTÓW TERYTORIALNYCH:

Poddziałanie planowane do realizacji w ramach zintegrowanej inwestycji terytorialnej oraz programów subregionalnych.

4.3.2 Redukcja emisji zanieczyszczeń przemysłowych

- Ograniczenie emisji z procesów przemysłowych i energetyki (BAT, ekoinowacyjne rozwiązania, instalacje odpylające, filtry, systemy zarządzania środowiskowego)

DZIAŁANIE 4.4 ZRÓWNOWAŻONY TRANSPORT MIEJSKI (PI 4.5)

1. Zakup środków transportu na potrzeby obsługi miast i obszarów powiązanych z nimi funkcjonalnie – przyjazny środowisku, nowy tabor autobusowy
2. Modernizacja taboru transportu zbiorowego miast i obszarów powiązanych z nimi funkcjonalnie, pod kątem ograniczeń emisji substancji szkodliwych
3. Przedsięwzięcia z zakresu wspomaganie zarządzania systemami miejskiego transportu zbiorowego z wykorzystaniem nowoczesnych technologii (inteligentne systemy transportu) – wyłącznie jako element szerszego projektu, tj. w powiązaniu z projektami wskazanymi w pkt.

1, 2, 4, 5, 6 pod warunkiem jednak, że element ten stanowi mniej niż 50% wartości całego projektu*

4. Rozwiązania usprawniające działanie transportu miejskiego, podnoszące jego dostępność i szybkość przemieszczania się tym transportem, w tym m.in.:

- inwestycje w rozwiązania umożliwiające integrację różnych środków transportu, jak np. węzły (centra) przesiadkowe, systemy Park & Ride, systemy wspólnych opłat za przewozy, organizacja i koordynacja rozkładów jazdy (różne środki transportu, różni przewoźnicy)
- inwestycje w urządzenia / rozwiązania z zakresu telematycznych systemów zarządzania ruchem i obsługi podróżnych, w tym m.in. rozwiązań wykorzystujących systemy satelitarne - wyłącznie jako element szerszego projektu, tj. w powiązaniu z projektami wskazanymi w pkt. 1, 2, 5, 6 oraz 4 pod warunkiem jednak, że element ten stanowi mniej niż 50% wartości całego projektu*

- rozwiązania z zakresu organizacji ruchu, ułatwiające sprawne poruszanie się pojazdów komunikacji zbiorowej

5. Udogodnienia dla ruchu niezmotoryzowanego (pieszego i rowerowego) – w tym, np. rozwój systemów tras rowerowych, energooszczędne i ekologiczne oświetlenie ulic

6. Budowa instalacji do dystrybucji biokomponentów i biopaliw lub innych nośników energii dla komunikacji zbiorowej - wyłącznie jako element szerszego projektu, tj. w powiązaniu z projektami wskazanymi w pkt. 1 i 2.

WSKAŹNIKI ZAWARTE W PROPOZYCJI MRR (WERSJA STYCZEŃ 2013) MAJĄCE POTENCJALNE ZASTOSOWANIE:

- (P) Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI)

(P) Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej [MW] (CI)

- (P) Liczba gospodarstw domowych z lepszą klasą zużycia energii [gospodarstwa domowe] (CI)
- (P) Zmniejszenie zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych [kWh/rok] (CI)
- (P) **Szacowany** spadek emisji gazów cieplarnianych [CO₂] (CI)
- (P) Długość nowo wybudowanych i zmodernizowanych elektroenergetycznych sieci przesyłowych i dystrybucyjnych (UP)

Alokacja

Działanie	Poddziałanie	Cel tematyczny UE 2014-2020	Priorytet inwestycyjny	Alokacja
4.1 Stworzenie warunków i mechanizmów mających na celu poprawę bilansu energetycznego województwa	4.1.1 Wzrost poziomu wykorzystanie odnawialnych źródeł energii	4. Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach	4.1 Promowanie produkcji i dystrybucji odnawialnych źródeł energii	50 000 000

<p>4.1 Stworzenie warunków i mechanizmów mających na celu poprawę bilansu energetycznego województwa</p>	<p>4.1.2 Poprawa efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach, sektorze publicznym i mieszkaniowym</p>	<p>4. Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach</p>	<p>4.3 Wspieranie efektywności energetycznej i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturach publicznych i sektorze mieszkaniowym;</p>	<p>70 000 000</p>
--	---	--	---	-------------------

4.1 Stworzenie warunków i mechanizmów mających na celu poprawę bilansu energetycznego województwa	4.1.2 Poprawa efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach, sektorze publicznym i mieszkaniowym	4. Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach	4.2 Promowanie efektywności energetycznej i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w MŚP	
4.2 Infrastruktura dystrybucyjna		4. Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach	4.1 Promowanie produkcji i dystrybucji odnawialnych źródeł energii	30 000 000

4.3 Redukcja emisji zanieczyszczeń do powietrza	4.3.1 Redukcja emisji zanieczyszczeń z sektora mieszkaniowego	4. Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach	4.5 Promowanie niskoemisyjnych strategii dla wszystkich rodzajów obszarów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym promowanie zrównoważonej mobilności	110 000 000
---	---	---	--	-------------

4.3 Redukcja emisji zanieczyszczeń do powietrza	4.3.2 Redukcja emisji zanieczyszczeń przemysłowych	4. Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach	4.5 Promowanie niskoemisyjnych strategii dla wszystkich rodzajów obszarów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym promowanie zrównoważonej mobilności	10 000 000
---	--	---	--	------------

4.4 Zrównoważony transport miejski		4. Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach	4.5 Promowanie niskoemisyjnych strategii dla wszystkich rodzajów obszarów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym promowanie zrównoważonej mobilności	80 000 000
------------------------------------	--	---	--	------------

Oś priorytetowa 5. Ochrona środowiska naturalnego

Cel główny interwencji

Wzmocnienie stanu bezpieczeństwa ekologicznego regionu z zachowaniem zasad równowagi pomiędzy poprawą stanu środowiska, racjonalnym użytkowaniem zasobów naturalnych oraz minimalizowaniem niekorzystnych oddziaływań na środowisko i jego zasoby.

Cel szczegółowe interwencji

- ☐ Zapewnienie stabilności ekosystemów oraz odporności na wpływ zewnętrznych zakłóceń środowiska oraz zapobieganie i minimalizowanie ryzyka wystąpienia klęsk żywiołowych
- ☐ Ochrona zasobów wodnych poprzez ograniczenie zanieczyszczeń przedostających się do wód podziemnych, powierzchniowych, gleb oraz działania na rzecz poprawy jakości wód.
- ☐ Zapobieganie powstawaniu odpadów, przygotowanie do ponownego ich użycia oraz intensyfikacja odzysku odpadów, a tym samym ograniczenie ich ilości na składowiskach

DZIAŁANIE 5.1 WZMOCNIENIE ODPORNOŚCI NA ZAGROŻENIA ZWIĄZANE ZE ZMIANAMI
KLIMATU, W TYM ZAPOBIEGANIE ZAGROŻENIOM NATURALNYM
DZIAŁANIE 5.2 OCHRONA ZASOBÓW WODNYCH
DZIAŁANIE 5.3 ROZWIJANIE SYSTEMU GOSPODARKI ODPADAMI

Przykładowe typy operacji/projektów

DZIAŁANIE 5.1 WZMOCNIENIE ODPORNOŚCI NA ZAGROŻENIA ZWIĄZANE ZE ZMIANAMI KLIMATU, W TYM ZAPOBIEGANIE ZAGROŻENIOM NATURALNYM (PI 5.2)

1. Działania infrastrukturalne mające wpływ na zwiększenie naturalnej retencji dolin rzecznych oraz zapobieganie suszy, w tym:

- budowa i modernizacja zbiorników małej retencji, polderów, odtworzenie terenów zalewowych,
- umiejscawianie budowli piętrzących w korytach rzek,
- napełnianie stawów, zagospodarowanie oczek wodnych,
- gromadzenie wody w urządzeniach (systemach) melioracyjnych,
- podpiętrzanie zbiorników naturalnych (jezior),
- zalewanie obniżeń dolinowych (pozostałości po starorzeczach, mokradła).

2. Systemy wczesnego ostrzegania (wykrywanie, wczesne ostrzeganie i alarmowanie)

3. Przeciwdziałanie ruchom masowym, w tym:
 - realizacja prac zabezpieczających na obszarach stwierdzonych osuwisk,
 - identyfikacja i monitoring osuwisk.
4. Wyposażenie i wzmocnienie służb ratowniczych.

DZIAŁANIE 5.2 OCHRONA ZASOBÓW WODNYCH (PI 6.2)

1. Budowa sieci kanalizacyjnej, oczyszczalni ścieków oraz przydomowych oczyszczalni ścieków
2. Inwestycje w zakresie instalacji służących do odwadniania osadów ściekowych
3. Utrzymanie i rozbudowa systemów zaopatrzenia w wodę i optymalizacja zużycia wody

DZIAŁANIE 5.3 ROZWIJANIE SYSTEMU GOSPODARKI ODPADAMI (PI 6.1)

1. Budowa gminnych punktów selektywnego zbierania odpadów
2. Budowa instalacji do przetwarzania surowców wtórnych
3. Budowa instalacji do unieszkodliwiania osadów ściekowych
4. Przedsięwzięcia związane z usuwaniem azbestu
5. Rekultywacja składowisk odpadów komunalnych zamkniętych i planowanych do zamknięcia

**WSKAŹNIKI ZAWARTE W PROPOZYCJI MRR (WERSJA STYCZEŃ 2013) MAJĄCE
POTENCJALNE ZASTOSOWANIE:**

- (P) Liczba wybudowanych, rozbudowanych i zmodernizowanych urządzeń dla celów ochrony przeciwpowodziowej (UP)
- (P) **Objętość retencjonowanej wody** w ramach małej i dużej retencji
- (P) Liczba jednostek służb ratowniczych wyposażonych w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrof
- (P) Liczba wprowadzonych do użycia systemów monitorowania zagrożeń i systemów wczesnego ostrzegania
- (R) **Dodatkowe możliwości przerobowe** w zakresie recyklingu odpadów (CI)
- (R) Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonego zaopatrzenia w wodę (CI)
- (R) Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonego oczyszczania ścieków (CI)

Alokacja

Działanie	Poddziałanie	Cel tematyczny UE 2014-2020	Priorytet inwestycyjny	Alokacja
5.1 Wzmocnienie odporności na zagrożenia związane ze zmianami klimatu, w tym zapobieganie zagrożeniom naturalnym		5. Promowanie dostosowania do zmiany klimatu, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem	5.2 Promowanie inwestycji ukierunkowanych na konkretne rodzaje ryzyka, zapewniających odporność na klęski żywiołowe oraz stworzenie systemów zarządzania klęskami żywiołowymi	50 000 000

5.2 Ochrona zasobów wodnych		6. Ochrona środowiska naturalnego i wspieranie efektywności wykorzystania zasobów	6.2 Zaspokojenie znaczących potrzeb w zakresie inwestycji w sektorze wodnym w celu spełnienia wymogów dorobku prawnego dotyczącego środowiska	95 000 000
5.3 Rozwijanie systemu gospodarki odpadami		6. Ochrona środowiska naturalnego i wspieranie efektywności wykorzystania zasobów	6.1 Zaspokojenie znaczących potrzeb w zakresie inwestycji w sektorze odpadów w celu spełnienia wymogów dorobku prawnego dotyczącego środowiska	25 000 000

6. DZIEDZICTWO I PRZESTRZEŃ REGIONALNA

CT wiodący:

6. Ochrona środowiska i promowanie efektywnego gospodarowania zasobami

Priorytet(y) inwestycyjny

6.3. Ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa kulturowego i naturalnego

6.4. Ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz promowanie **usług ekosystemowych**, w tym programu **natura 2000** oraz zielonej infrastruktury *(jedyne miejsce w Założeniach RPO- pr)*

9.2. Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich

9.9. Lokalne strategie rozwoju realizowane przez społeczność

Cel główny interwencji

Podniesienie atrakcyjności i konkurencyjności regionu oraz spójności wewnątrzregionalnej w oparciu walory dziedzictwa kulturowego i naturalnego oraz potencjał miast, uzdrowisk i obszarów wiejskich Małopolski.

Cele szczegółowe interwencji

- ❑ Zachowanie dziedzictwa kulturowego i włączanie go w obieg gospodarczy, społeczny i kulturowy poprzez twórcze wykorzystywanie jego zasobów.
- ❑ **Zachowanie wysokiej jakości przyrodniczej i walorów krajobrazu oraz zapobieganie degradacji środowiska naturalnego przy jednoczesnym wykorzystaniu tych zasobów na cele turystyczne.**
- ❑ Odnowa oraz zrównoważony rozwój miast, uzdrowisk oraz obszarów wiejskich poprzez przywrócenie utraconych lub nadanie nowych funkcji obszarom wymagającym rewitalizacji.
- ❑ Wzrost aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców miast, uzdrowisk oraz obszarów wiejskich wymagających rewitalizacji.

DZIAŁANIE 6.1. OCHRONA, ROZWÓJ, UDOSTĘPNIANIE I PROMOCJA ZASOBÓW DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

DZIAŁANIE 6.2. OCHRONA, UDOSTĘPNIANIE I PROMOCJA DZIEDZICTWA NATURALNEGO

DZIAŁANIE 6.3. REWITALIZACJA OBSZARÓW MIEJSKICH

DZIAŁANIE 6.4. REWITALIZACJA UZDROWISK

DZIAŁANIE 6.5 ODNOWA OBSZARÓW WIEJSKICH

Przykładowe typy operacji/projektów

DZIAŁANIE 6.2. OCHRONA UDOSTĘPNIANIE I PROMOCJA DZIEDZICTWA NATURALNEGO (PI. 6.4)

Ochrona dziedzictwa naturalnego dla zachowania wysokiej wartości krajobrazu oraz utrzymania równowagi przyrodniczej z jednoczesnym wykorzystywaniem tych zasobów dla rozwoju sektora przemysłów czasu wolnego, w szczególności poprzez:

- rozwój i promocję szlaków turystycznych i rekreacyjnych wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą;
- zagospodarowanie na cele turystyczne obszarów w otoczeniu zbiorników i cieków wodnych;
- podnoszenie standardu parków krajobrazowych i rezerwatów przyrody oraz tworzenie centrów ochrony różnorodności biologicznej na obszarach miejskich i
- pozamiejskich.

ZASTOSOWANIE INSTRUMENTÓW TERYTORIALNYCH:

Działanie planowane w całości do realizacji w ramach programów subregionalnych - przy uwzględnieniu specyficznego trybu wyboru projektów w szczególności w zakresie realizacji koncepcji budowy zintegrowanej **sieci tras rowerowych**, biegowych, narciarskich tras biegowych w województwie małopolskim oraz infrastruktury wokół głównych szlaków.

DZIAŁANIE 6.3. REWITALIZACJA OBSZARÓW MIEJSKICH (PI 9.2 9.9)

Działanie ma służyć realizacji projektów dotyczących kompleksowej rewitalizacji społecznej fizycznej, gospodarczej, środowiskowej i przestrzennej na obszarach miejskich.

6.3.1. Rewitalizacja fizyczna zdegradowanych obszarów miejskich (PI.9.2/ EFRR):

Realizacja działań inwestycyjnych, mająca na celu poprawę jakości życia mieszkańców oraz ożywienie gospodarcze i społeczne tych obszarów, poprzez realizację projektów dotyczących w szczególności:

przestrzeni publicznej;

obiektów użyteczności publicznej;

zabudowy mieszkaniowej (części wspólne budynków);

lokalnej infrastruktury społecznej.

Działania inwestycyjne muszą służyć rozwiązywaniu zdiagnozowanych problemów społecznych.

6.3.2. **Rewitalizacja społeczna** zdegradowanych obszarów miejskich (PI9.9/EFS):

Realizacja społecznego aspektu rewitalizacji sprzyjającego tworzeniu i rozwojowi kapitału ludzkiego i kapitału społecznego na zdegradowanych obszarach miejskich, w których występuje koncentracja przestrzenna problemów społecznych m.in: ubóstwa,

bezrobocia, dezorganizacji społecznej, poprzez działania na rzecz aktywności społeczności lokalnych i rozwoju lokalnego, ze szczególnym uwzględnieniem poprawy sytuacji na rynku pracy społeczności marginalizowanych. Działania w zakresie rewitalizacji społecznej mogą obejmować m.in:

zindywidualizowane i kompleksowe programy mające na celu ułatwienie powrotu/wejścia na rynek pracy (np. doradztwo zawodowe, wsparcie psychologiczne, szkolenia, wolontariat, staż);

wsparcie edukacyjne, w szczególności dla dzieci, młodzieży, osób starszych (np. treningi kompetencji i umiejętności psychospołecznych, warsztaty, kursy);

animacja działań o charakterze integracyjnym i środowiskowym;

rozwój usług społecznych i zdrowotnych, w tym umożliwiających powrót do pracy (np. rozwój usług opieki nad dziećmi, programy profilaktyki zdrowotnej programy przeciwdziałania przemocy);

inicjatywy na rzecz pobudzenia lokalnej przedsiębiorczości.

DZIAŁANIE 6.5 ODNOWA OBSZARÓW WIEJSKICH (PI 9.2 9.9)

Działanie ma służyć realizacji projektów dotyczących kompleksowej odnowy społecznej fizycznej, gospodarczej, środowiskowej i przestrzennej na obszarach wiejskich.

6.5.1 Odnowa fizyczna obszarów wiejskich (PI.9.2/ EFRR)

Realizacja działań inwestycyjnych, mająca na celu poprawę jakości życia mieszkańców oraz ożywienie gospodarcze i społeczne tych obszarów, poprzez realizację projektów dotyczących w szczególności:

- przestrzeni publicznej;
- obiektów użyteczności publicznej;
- zabudowy mieszkaniowej (części wspólne budynków);

- lokalnej infrastruktury społecznej.

Działania inwestycyjne muszą służyć rozwiązywaniu zdiagnozowanych problemów społecznych.

6.5.2 **Odnowa społeczna** obszarów wiejskich (PI9.9/EFS)

Realizacja społecznego aspektu odnowy wsi sprzyjającego tworzeniu i rozwojowi kapitału ludzkiego i kapitału społecznego na obszarach wiejskich, w których występuje koncentracja przestrzenna problemów społecznych m.in: ubóstwa, bezrobocia, dezorganizacji społecznej, ograniczonego dostępu do usług publicznych wysokiej jakości, poprzez działania na rzecz aktywności społeczności lokalnych i rozwoju lokalnego, ze szczególnym uwzględnieniem poprawy sytuacji na rynku pracy społeczności marginalizowanych. Działania w zakresie rewitalizacji społecznej mogą obejmować m.in:

zindywidualizowane i kompleksowe programy mające na celu ułatwienie powrotu/wejścia na rynek pracy (np. doradztwo zawodowe, wsparcie psychologiczne, szkolenia, wolontariat, staż);
wsparcie edukacyjne, w szczególności dla dzieci, młodzieży, osób starszych (np. treningi kompetencji i umiejętności psychospołecznych, warsztaty, kursy);
animacja działań o charakterze integracyjnym i środowiskowym;
rozwój usług społecznych i zdrowotnych, w tym umożliwiających powrót na rynek pracy społeczności marginalizowanych (np. rozwój usług opieki nad dziećmi, programy profilaktyki zdrowotnej, programy przeciwdziałania przemocy);
inicjatywy na rzecz pobudzenia lokalnej przedsiębiorczości.

WSKAŹNIKI ZAWARTE W PROPOZYCJI MRR (WERSJA STYCZEŃ 2013) MAJĄCE POTENCJALNE ZASTOSOWANIE:

- (P) **Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin** w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne [odwiedziny/rok] (CI)
- (P) Liczba odrestaurowanych i poddanych renowacji obiektów dziedzictwa kulturowego
- (P) Liczba osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, które zostały objęte wsparciem w ramach programu
- (P) Liczba osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, które skorzystały z podstawowych usług społecznych w ramach programu
- (P) **Powierzchnia zrewitalizowanych obszarów** [ha]

Alokacja:

Działanie	Poddziałanie	Cel tematyczny UE 2014-2020	Priorytet inwestycyjny	Alokacja
6.1 Ochrona, rozwój, udostępnianie i promocja zasobów dziedzictwa kulturowego		6. Ochrona środowiska naturalnego i wspieranie efektywności wykorzystania zasobów	6.3 Ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa kulturowego i naturalnego	45 000 000

6.2. Ochrona, udostępnianie i promocja dziedzictwa naturalnego		6. Ochrona środowiska naturalnego i wspieranie efektywności wykorzystania zasobów	6.4 Ochrona i przywracanie różnorodności biologicznej, ochrona i przywracanie stanu gleby oraz promowanie usług ekosystemowych, w tym programu NATURA 2000 i zielonej infrastruktury	55 000 000
--	--	---	--	------------

6.3. Rewitalizacja obszarów miejskich	6.3.1. Rewitalizacja fizyczna zdegradowanych obszarów miejskich	9. Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem	9.2 Wsparcie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności oraz obszarów miejskich i wiejskich	190 000 000
6.3. Rewitalizacja obszarów miejskich	6.3.2 Rewitalizacja społeczna zdegradowanych obszarów miejskich	9. Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem	9.9 Lokalne strategie rozwoju realizowane przez społeczność	40 000 000

6.4. Rewitalizacja uzdrowisk	6.4.1 Rewitalizacja fizyczna uzdrowisk	9. Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem	9.2 Wsparcie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności oraz obszarów miejskich i wiejskich	25 000 000
6.4. Rewitalizacja uzdrowisk	6.4.2 Rewitalizacja społeczna uzdrowisk	9. Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem	9.9 Lokalne strategie rozwoju realizowane przez społeczność	5 000 000

6.5 Odnowa obszarów wiejskich	6.5.1 Odnowa fizyczna obszarów wiejskich	9. Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem	9.2 Wsparcie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności oraz obszarów miejskich i wiejskich	40 000 000
6.5 Odnowa obszarów wiejskich	6.5.2 Odnowa społeczna obszarów wiejskich	9. Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem	9.9 Lokalne strategie rozwoju realizowane przez społeczność	10 000 000

7. NOWOCZESNA INFRASTRUKTURA TRANSPORTOWA DLA ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO

Cel główny interwencji

Rozbudowa infrastruktury transportowej na rzecz konkurencyjności gospodarczej i spójności przestrzennej regionu

Cele szczegółowe interwencji

☐ Tworzenie sprawnego układu drogowego o znaczeniu regionalnym, z uwzględnieniem jego powiązań z siecią istniejących i planowanych dróg krajowych

☐ Wzmocnienie systemu kolejowych regionalnych przewozów pasażerskich oraz sieci kolejowej o znaczeniu regionalnym

☐ Rozwój transportu lotniczego ukierunkowanego w szczególności na wzmocnienie potencjału turystycznego południowej Małopolski

DZIAŁANIE 7.1 ROZWÓJ INFRASTRUKTURY DROGOWEJ

DZIAŁANIE 7.2 REGIONALNY TRANSPORT KOLEJOWY ORAZ TRANSPORT MULTIMODALNY
DZIAŁANIE 7.3 ROZWÓJ TRANSPORTU LOTNICZEGO NA RZECZ MOBILNOŚCI REGIONALNEJ

DZIAŁANIE 7.2 REGIONALNY TRANSPORT KOLEJOWY ORAZ TRANSPORT MULTIMODALNY
(PI 7.3, 7.4)

7.2.1 Sieć kolejowa o znaczeniu regionalnym (PI 7.4)

1. Rozwiązania integrujące różne środki transportu, w tym m.in.: węzły (centra) przesiadkowe, systemy Park & Ride, systemy wspólnych opłat za przewozy, organizacja i koordynacja rozkładów jazdy

7.2.2 Tabor kolejowy (PI7.4)

1. Zakupy taboru kolejowego na potrzeby regionalnych przewozów, w tym kolei aglomeracyjnej

7.2.3 Transport intermodalny/multimodalny (PI 7.3)

Rozwiązania z zakresu transportu intermodalnego /multimodalnego, w tym m.in.:

1. budowa, rozbudowa, remont infrastruktury terminali przeładunkowych, centrów logistycznych zlokalizowanych przy linii kolejowej
2. zakup urządzeń, instalacji i systemów informatycznych służących zarządzaniu terminalem / centrum, wyłącznie jako część szerszego projektu
3. budowa i instalacja/modernizacja dźwigów i suwnic oraz innego sprzętu specjalistycznego do przeładunku kontenerów
4. modernizacja linii kolejowych (bocznic kolejowych) prowadzących do terminala

WSKAŹNIKI ZAWARTE W PROPOZYCJI MRR (WERSJA STYCZEŃ 2013) MAJĄCE POTENCJALNE ZASTOSOWANIE:

- (P) Całkowita długość nowych dróg (CI)
- (P) Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg (CI)
- (P) Długość nowo wybudowanych dróg lub dróg, które w wyniku modernizacji podwyższyły swoją klasę, w tym: sieć TEN-T (UP) - > ewentualnie zamiennie ze wsk. pn. Całkowita długość nowych dróg
- (P) Całkowita długość nowych linii kolejowych (z czego TEN-T) (CI)
- (P) Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii kolejowych (z czego TEN-T) (CI)
- (P) Liczba zakupionych/zmodernizowanych jednostek taboru kolejowego [szt.]
- (P) Liczba wybudowanych obiektów "park&ride" [szt.]
- (P) Liczba wspartych lotnisk [szt.]

PROPOZYCJE WSKAŹNIKÓW WŁASNYCH:

- (R) Skrócenie czasu dojazdu do ośrodka centralnego i do ośrodków subregionalnych w transporcie **drogowym**

Alokacje

Działanie	Poddziałanie	Cel tematyczny UE 2014-2020	Priorytet inwestycyjny	Alokacja
7.1 Rozwój infrastruktury drogowej	7.1.1 Drogi o znaczeniu regionalnym	7. Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszych infrastruktur sieciowych	7.2 Zwiększanie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T	25 000 0000

7.1 Rozwój infrastruktury drogowej	7.1.2 Drogi o znaczeniu subregionalnym	7. Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszych infrastruktur sieciowych	7.2 Zwiększanie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T	5 000 0000
7.2 Regionalny transport kolejowy oraz transport multimodalny	7.2.1 Sieć kolejowa o znaczeniu regionalnym	7. Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszych infrastruktur sieciowych	7.4 Rozwój i odnowa kompleksowego, wysokiej jakości interoperacyjnego systemu kolejowego	6 000 0000

7.2 Regionalny transport kolejowy oraz transport multimodalny	7.2.2 Tabor kolejowy	7. Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszych infrastruktur sieciowych	7.4 Rozwój i odnowa kompleksowego, wysokiej jakości interoperacyjnego systemu kolejowego	45 000 000
--	-------------------------	--	--	------------

<p>7.2 Regionalny transport kolejowy oraz transport multimodalny</p>	<p>7.2.3 Transport intermodalny/multimodalny</p>	<p>7. Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszych infrastruktur sieciowych</p>	<p>7.3 Rozwój przyjaznych dla środowiska i niskoemisyjnych systemów transportu miejskiego łącznie z transportem rzeczny oraz morskim oraz promowanie mobilności miejskiej zgodnej z zasadami zrównoważonego rozwoju</p>	<p>15 000 000</p>
--	--	--	---	-------------------

7.3 Rozwój transportu lotniczego na rzecz mobilności regionalnej		7. Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszych infrastruktur sieciowych	7.2 Zwiększanie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T	15 000 000
				435 000 000

Podział środków na cele tematyczne

Cel tematyczny	Alokacja w euro
1. Wspieranie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji	305 000 000
2. Zwiększenie dostępności, stopnia wykorzystania i jakości technologii informacyjno - komunikacyjnych	140 000 000
3. Podnoszenie konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw, sektora rolnego (w odniesieniu do EFRROW) oraz sektora rybołówstwa i akwakultury (w odniesieniu do EFMR)	285 000 000
4. Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach	350 000 000
5. Promowanie dostosowania do zmiany klimatu, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem	50 000 000
6. Ochrona środowiska naturalnego i wspieranie efektywności wykorzystania zasobów	220 000 000
7. Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszych infrastruktur sieciowych	435 000 000
8. Wspieranie zatrudnienia i mobilności pracowników	225 000 000

9. Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem	619 000 000
10. Inwestowanie w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie	170 000 000
11. Wzmacnianie potencjału instytucjonalnego i skuteczności administracji publicznej	116 000 000
	2 915 000 000

Podział środków na osie priorytetowe

Nazwa osi priorytetowej	Alokacja w euro	Procent
1. Warunki dla rozwoju gospodarki opartej na wiedzy	305 000 000	10,46
2. Cyfrowa Małopolska	140 000 000	4,80
3. Aktywna gospodarczo Małopolska	285 000 000	9,78
4. Regionalna polityka energetyczna przyjazna środowisku	350 000 000	12,01
5. Ochrona środowiska naturalnego	170 000 000	5,83
6. Dziedzictwo i przestrzeń regionalna	410 000 000	14,07
7. Nowoczesna infrastruktura transportowa dla rozwoju społeczno- gospodarczego	435 000 000	14,92
8. Otwarty rynek pracy	225 000 000	7,72
9. Region spójny społecznie	309 000 000	10,60
10. Wiedza i kompetencje mieszkańców	170 000 000	5,83

11. Pomoc techniczna EFRR	84 000 000	2,88
12. Pomoc techniczna EFS	32 000 000	1,10
RAZEM	2 915 000 000	100,00

Zgodnie z projektem Umowy Partnerstwa oraz informacjami przekazanymi przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego łączna kwota środków EFRR i EFS alokowanych na RPO WM 2014-2020 wyniesie 2 580 300 000 euro. Na obecnym etapie prac nad programem przyjęto założenie, że kwota ta po przeliczeniu na ceny bieżące zwiększy się o ok. 13% i wyniesie **2 915 000 000** euro.

WYBRANE PROJEKTY KLUCZOWE

Oznaczenia dotyczące finansowania przedsięwzięć priorytetowych:

- KPO oczekiwane zapewnienie wsparcia (dofinansowanie UE) w ramach krajowego programu operacyjnego 2014-2020: projekt indywidualny lub wyodrębniona koperta regionalna
- KPO + BP oczekiwane zapewnienie wsparcia (dofinansowanie UE) w ramach krajowego programu operacyjnego 2014-2020 oraz oczekiwany montaż z udziałem środków budżetu państwa
- RPO + KPO oczekiwane uzgodnienie komplementarnego wsparcia na realizację kompleksowych przedsięwzięć wymagających zaangażowania zarówno interwencji krajowego, jak i regionalnego programu operacyjnego 2014-2020

- RPO + BP deklaracja zapewnienia wsparcia (dofinansowanie UE) w ramach regionalnego programu operacyjnego 2014-2020 oraz oczekiwany montaż z udziałem środków budżetu państwa
- RPO/LD deklaracja zapewnienia wsparcia (dofinansowanie UE) w ramach regionalnego programu operacyjnego 2014-2020, w ramach oczekiwanego, ewentualnego odstępstwa od linii demarkacyjnej BP oczekiwane zapewnienie wsparcia ze środków budżetu państwa

Dodatkowe oznaczenia:

- SPP – Strategia dla rozwoju Polski Południowej w obszarze województwa małopolskiego i śląskiego
- ZIT – Zintegrowana Inwestycja Terytorialna

14. OCHRONA I ZAGOSPODAROWANIE OTOCZENIA ZBIORNIKÓW WODNYCH

KPO + RPO

Uzasadnienie realizacji

Województwo Małopolskie wyróżnia się wyjątkowym bogactwem zasobów przyrodniczych i krajobrazowych, a jednocześnie jest jednym z najchętniej odwiedzanych przez turystów regionem. Biorąc pod uwagę ten wyjątkowy potencjał Małopolski należy zwrócić uwagę, iż inwestycje w zakresie rozwoju przemysłów czasu wolnego nie będą możliwe bez wcześniejszego działania na rzecz ochrony i poprawy środowiska naturalnego oraz cennych przyrodniczo obszarów.

W Małopolsce przewiduje się realizację zintegrowanego pakietu działań na rzecz zagospodarowania otoczenia wybranych zbiorników wodnych, w szczególności Jeziora Rożnowskiego, Zbiornika Świnna Poręba, Zbiornika Dobczyckiego oraz Zbiornika Czorsztyńskiego. W ramach RPO 2014-2020 przewiduje się w szczególności wsparcie

interwencji związanych z zagospodarowaniem otoczenia zbiorników wodnych na cele turystyczne. W sposób komplementarny do interwencji RPO, oczekiwane jest zapewnienie w ramach krajowego programu operacyjnego uzupełniającego wsparcia na realizację przedsięwzięć dotyczących wybranych zbiorników wodnych, w zakresie celów środowiskowych, w szczególności uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, melioracji zbiorników wodnych.

Brak kwoty

15. OCHRONA I ZAGOSPODAROWANIE PUSTYNI BŁĘDOWSKIEJ – służy realizacji SPP

KPO + RPO

Uzasadnienie realizacji

Przedsięwzięcie wpisuje się w OSI:

Obszary cenne przyrodniczo – Pustynia Błędowska

Pustynia Błędowska jest przykładem obszaru o wysokich walorach przyrodniczych, który nie jest pustynią z punktu widzenia klimatycznego, ale stanowi unikalny w Europie obszar pokryty wydrami, o pustynnym charakterze krajobrazu, który jednocześnie generuje ruch turystyczny w skali ponadregionalnej. Ochrona Pustyni Błędowskiej jest uzasadniona nie tylko jej unikalnym charakterem, ale również realną groźbą, iż w przypadku zaniechania interwencji bezpowrotnie utraci on swoje naturalne walory. Natomiast właściwe zagospodarowanie tego obszaru przyczyni się do zwiększenia atrakcyjności turystycznej – w skali regionalnej i makroregionalnej, w obszarze Polski Południowej. W ramach RPO 2014-2020 przewiduje się w szczególności wsparcie interwencji związanych z zagospodarowaniem na cele turystyczne. W sposób komplementarny do interwencji RPO, oczekiwane jest zapewnienie w ramach krajowego programu operacyjnego uzupełniającego wsparcia na realizację działań związanych z szeroko rozumianą ochroną i promocją bioróżnorodności

obszarów Natura 2000 (obszar Pustyni Błędowskiej objęty jest programem ochrony Natura 2000).

Brak kwoty

16. POPRAWA DOSTĘPNOŚCI KOLEJOWEJ KRAKOWA W WYMIARZE REGIONALNYM, KRAJOWYM I MIĘDZYNARODOWYM

16.1 Budowa nowej linii kolejowej Podłęże – Szczyrzyc – Tymbark/Mszana Dolna oraz modernizacja istniejącej linii kolejowej nr 104 Chabówka – Nowy Sącz” w ramach projektu „Budowa nowej linii kolejowej Podłęże – Szczyrzyc – Tymbark/Mszana Dolna oraz modernizacja odcinka linii kolejowej Nowy Sącz – Muszyna – granica państwa i Chabówka – Nowy Sącz (133 km) 14

16.2 Rozbudowa Centralnej Magistrali Kolejowej poprawiająca szybkość połączenia

z Krakowem i Katowicami – służy realizacji SPP
KPO

Uzasadnienie realizacji

Przedsięwzięcia wpisują się w OSI:

- Krakowski Obszar Funkcjonalny
- Obszary o najniższej dostępności transportowej

[16.1] Realizacja przedsięwzięcia stworzy nowy ciąg komunikacyjny łączący Kraków z południem Małopolski, wykorzystujący duży potencjał turystyczny tego obszaru, promując konkurencyjną i bardziej ekologiczną alternatywę dla transportu drogowego. Efektem przedsięwzięcia będzie wydatne zwiększenie dostępności słabych gospodarczo południowych obszarów Małopolski, tworząc tym samym warunki dla zaktywizowania gospodarczego Sądecczyzny i Podhala oraz stworzenie połączenia Polski z Południową

Europą, tworząc wysokosprawny korytarz kolejowy między Morzem Bałtyckim a Morzem Czarnym (Gdańsk – Warszawa – Kraków – Muszyna – Kosice – Czop – Bukareszt – Constanca i innych relacjach międzynarodowych, m.in. do Budapesztu).

[16.2] Realizacja przedsięwzięcia przyczyni się do znaczącej poprawy dostępności kolejowej Krakowa w wymiarze zewnętrznym oraz skrócenia czasu przejazdu pomiędzy Krakowem i wieloma miastami wojewódzkimi w Polsce. Przedsięwzięcie wynika ze Strategii dla rozwoju Polski Południowej w obszarze województw małopolskiego i śląskiego do 2020.

Szacunkowa

wartość

16.1: ok. 6 000 mln zł

16.2: do określenia na dalszym etapie prac

łącznie ok. 4 377 mln zł, w tym:

17. MODERNIZACJA I REHABILITACJA LINII KOLEJOWYCH:

17.1 Modernizacja linii kolejowej E-30 na odcinku Kraków Główny Towarowy – Rudzice wraz z dobudową torów linii aglomeracyjnej na odcinku Kraków Główny – Kraków Płaszów – Bieżanów (19,8 km)

– służy realizacji SPP

17.2 Rehabilitacja linii kolejowej nr 93 na odcinku Trzebinia – Oświęcim – Czechowice Dziedzice (44,5 km)

– służy realizacji SPP

17.3 Rehabilitacja linii kolejowej nr 97, 98, 99 na odcinku Skawina – Sucha Beskidzka – Chabówka – Zakopane wraz z budową łącznicy w Suchoj Beskidzkiej (126,1 km)

– służy realizacji SPP

17.4 Rehabilitacja linii kolejowej nr 138, 161, 180, 654, 655, 657, 658, 699 na odcinku Dorota/Chorzów Stary – Mysłowice Brzezinka – Oświęcim (52,2 km)

– służy

realizacji SPP

17.5 Rehabilitacja linii kolejowej nr 94 na odcinku Kraków Płaszów – Skawina – Oświęcim (61,6 km)

– służy realizacji SPP

17.6 Rehabilitacja linii kolejowej nr 62, 660 na odcinku Tunel – Bukowno – Sosnowiec Płd. (82,7 km)

– służy realizacji SPP

17.7 Modernizacja linii kolejowej Katowice – Kraków (szybkie połączenie)

– służy realizacji SPP

17.8 Rehabilitacja linii kolejowej nr 117 na odcinku Wadowice – granica województwa – służy realizacji SPP

17.9 Linia nr 96 na odcinku Łowczów – Stróże – Muszyna – granica państwa oraz nr 105 Muszyna – Krynica (a) Łowczów – Stróże; (b) Stróże – Nowy Sącz; (c) Nowy Sącz – Muszyna; (d) Muszyna – Krynica

17.10 Postulat zagwarantowania kontynuacji oraz finansowania zadań planowanych i niezrealizowanych w obecnym okresie programowania.

Uzasadnienie realizacji

Rewitalizacja istniejących linii kolejowych ma na celu poprawę bezpieczeństwa ruchu kolejowego oraz poprawę jakości i efektywności oferty przewozowej poprzez likwidację ograniczeń prędkości, zwiększenie przepustowości linii, skrócenie czasu przejazdu.

Dodatkowo realizacja inwestycji zdecydowanie usprawnieni połączenia kolejowe i spowoduje odciążenie połączeń drogowych.

Szacunkowa wartość

17.1: ok. 1 700 mln zł

17.2: ok. 400 mln zł

17.3: ok. 504,3-725 mln zł

17.4: ok. 300 mln zł

17.5: ok. 250 mln zł

17.6: ok. 300 mln zł

17.7: w realizacji

17.8: ok. 160 mln zł

17.9a: ok. 172 mln zł

17.9b: ok. 180 mln zł

17.9c: ok. 160 mln zł

17.9d: ok. 30 mln zł

27. INWESTYCJE W TRANSPORT ŚRÓDLĄDOWY

27.1 Modernizacja drogi wodnej rzeki Wisły od km 0+000 do km 92+600 wraz z poprawą bezpieczeństwa obiektów hydrotechnicznych

27.2 Budowa stopnia wodnego Niepołomice na górnej Wiśle

KPO

Uzasadnienie realizacji

[26.1] Realizacja zadania pozwoli na podniesienie atrakcyjności gospodarczej i turystycznej poprzez przywrócenie ciągłości liniowej Drogi Wodnej Górnej Wisły oraz stworzenie warunków dla wielofunkcyjnego wykorzystania Wisły. Powoli także na poprawę bezpieczeństwa powodziowego dla terenów zlokalizowanych w obszarze jego oddziaływania.

[26.2] Budowa stopnia wodnego przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa powodziowego (stabilizacja koryta Wisły), wykorzystania piętrzeń jako źródła energii, ograniczenia niekorzystnych zjawisk związanych z suszą i obniżaniem poziomu wód podziemnych (wpływając korzystnie na siedliska fauny i flory w nadwiślańskich kompleksach Puszczy Niepołomickiej) oraz podniesienia atrakcyjności gospodarczej i turystycznej poprzez możliwość korzystania z transportu wodnego śródlądowego i turystyki wodnej.

Szacunkowa wartość

Łącznie ok. 441 mln zł

26.1: ok. 91 mln zł

26.2: ok. 350 mln zł

29. OCHRONA DOLIN RZEK MAJĄCYCH ZLEWNIE W WOJEWÓDZTWACH MAŁOPOLSKIM I ŚLASKIM, W TYM OCHRONA PRZECIWPOWODZIOWA / RETENCJA I OBWAŁOWANIA – służy realizacji SPP

29.1 Zabezpieczenie przed zagrożeniem powodziowym zlewni bezpośredniej rzeki Wisły w tym miasta Krakowa

29.2 Obniżenie zagrożenia powodziowego w układzie zlewniowym
KPO + BP

Uzasadnienie realizacji

Przedsięwzięcie wpisuje się w OSI: Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi. Celem realizacji przedsięwzięcia jest sukcesywne podnoszenie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w dorzeczu górnej Wisły. Biorąc pod uwagę udział rocznego odpływu z dorzecza górnej Wisły oraz wskaźnik gęstości zaludnienia w tym regionie potencjał zagrożenia powodziowego jest znacznie wyższy od przeciętnego w kraju. W dorzeczu górnej

Wisły w ciągu ostatnich lat występowały bardzo wysokie szkody i straty powodziowe będące skutkiem braku odpowiedniego zabezpieczenia przy istniejącym zagospodarowaniu.

[29.1] W ramach przedsięwzięcia przewiduje się następujące działania:

- opracowanie analizy rozwiązań wariantowych w zlewni bezpośredniej rzeki Wisły w tym miasta Krakowa;
- wyznaczenie i realizacja niezbędnych inwestycji: budowa zbiorników retencyjnych, przebudowa wałów przeciwpowodziowych, **przebudowa i budowa nowych pompowni,**
- **budowa polderów, przebudowa koryt rzek i potoków;**
- inwestycje planowane do realizacji w oparciu o zapisy **Programu ochrony przed powodzią w dorzeczu Górnej Wisły:** (a) zabezpieczenie przed zagrożeniem powodziowym doliny Wisły: /do ujścia Skawy /– od ujścia Skawy do ujścia Dunajca; /od ujścia Dunajca do ujścia Wisłoki/; (b) ochrona przeciwpowodziowa aglomeracji Kraków.

[29.2] Ponadto w ramach przedsięwzięcia przewiduje się:

- opracowanie analizy rozwiązań wariantowych w układzie lokalnym i zlewniowym;
- wyznaczenie i realizacja niezbędnych inwestycji: przeprowadzenie **robot regulacyjnych i utrzymaniowych koryt, rzek i potoków**, modernizacja obwałowań, budowa **zbiorników suchych** i zbiorników retencyjnych, budowa polderów.

Szacunkowa wartość

łącznie: ok. 3 200 mln zł, w tym:

29.1: ok. 2 000 mln zł

29.2: ok. 1 200 mln zł

30. INSTALACJE TERMICZNEGO PRZEKSZTAŁCANIA ODPADÓW WYNIKAJĄCE Z PLANU GOSPODARKI ODPADAMI WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO:

30.1 Region tarnowski – Tarnów

30.2 Region zachodni – Chrzanów lub Oświęcim

KPO

Uzasadnienie realizacji

Budowa instalacji do termicznego przekształcania odpadów komunalnych – planowana instalacja regionalna do przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych dla:

30.1 Regionu tarnowskiego – Tarnów

30.2 Regionu zachodniego – Chrzanów lub Oświęcim

Szacunkowa wartość

Łącznie: ok. 1 050-1 090 mln zł, w tym:

29.1: ok. 650 mln zł (Tarnów)

29.2: ok. 400 mln zł (Chrzanów) / ok. 440 mln zł (Oświęcim)